

CHARAKTERISTIKY STUDENTŮ STŘEDNÍHO ODBORNÉHO VZDĚLÁVÁNÍ VYUŽÍVAJÍCÍCH KARIÉROVÉ PORADENSTVÍ

CHARACTERISTICS OF STUDENTS OF VOCATIONAL UPPER – SECONDARY SCHOOLS USING CAREER COUNSELLING

Hloušková Lenka

Klíčová slova: kariérové poradenství, studenti středního odborného vzdělávání, předčasný odchod ze studia

Key words: career counselling, students of vocational upper – secondary schools, early school leaving

Podpora sociální soudržnosti je dnes považována za jeden z hlavních cílů kariérového poradenství a jednou z možností, jak lze tohoto cíle dosahovat u studentů středních škol, je předcházet jejich předčasným odchodům ze studia (např. CEDEFOP, 2010). Předpokladem, aby služby kariérového poradenství mohly uvedený cíl naplňovat, je jejich využívání. Podle výsledků výzkumu NÚV (Šťastnová & Drahoňovská, 2012, s. 19) se o své budoucnosti po ukončení studia s odborníky radilo 48 % studentů absolventských ročníků středního odborného vzdělávání. O tom, kteří studenti to jsou, se výzkum nezmiňuje. Předčasné odchody ze studia v posledním roce studia nejsou sice rozšířeným jevem v ČR, ale mezi hlavní rizika patří: změna školy či studijního oboru během studia, špatné vzdělávací výsledky, nízké vzdělávací aspirace a do jisté míry i nespokojenost s volbou studijního oboru (Hloušková, 2014). Využívají tedy služby kariérového poradenství studenti ohrožení předčasným odchodem ze studia?

Cílem příspěvku je představit skupinu studentů středních odborných učilišť a středních odborných škol, kteří využili jeden z typů služeb kariérového poradenství, konkrétně kariérové poradenství zaměřené na budoucnost po ukončení střední školy. Studenti, kteří tento typ služby využili, budou popsáni souborem demografických znaků (pohlaví, věk, typ ukončení středního odborného vzdělávání, dosažené vzdělání rodičů) a souborem znaků, které jsou považovány za rizikové faktory předčasného odchodu ze studia.

Příspěvek je jedním z výstupů projektu „Career adaptability of vocational upper-secondary school graduates during the school-to-work transition“ podporovaného GA ČR (GA18-07537Sa). Vychází z dat sbíraných v březnu až květnu 2018 mezi studenty posledních ročníků středního odborného vzdělávání. Data byla sebrána prostřednictvím elektronických i tištěných dotazníků na 48 středních odborných učilištích a odborných školách v Jihomoravském

a Moravskoslezském kraji. Charakteristiky studentů využívajících jeden z typů kar. poradenství jsou výsledkem testování rozdílů četností a analýz rozptylu.

Podle charakteristik studentů, kteří využili službu kariérového poradenství, bude diskutován potenciál kariérového poradenství předcházet předčasným odchodům ze studia v posledním roce studia odborného vzdělávání.

Abstract: The aim of the paper is to describe a group of students of vocational upper-secondary schools who use one of the types of career guidance services, in particular career counselling. This group of students is described by a set of demographic features (gender, age, the level of school-leaving exam of upper-secondary vocational education, education achieved by their parents) and a set of features that are considered risk factors of early school leaving (change of school/field of study during studies, low educational aspirations, bad school achievement of students, dissatisfaction with the choice of field of study of a vocational upper-secondary school). The paper is based on the data collected during March-May 2018 by questionnaires for students of the last years of studies in the field of vocational education and training in the South Moravian and Moravian-Silesian Regions answering the question of which students use career counselling.

Literatura/References:

- Cedefop (2010). *Guiding at-risk youth through learning to work. Lessons from across Europe*. Luxembourg. Dostupné z file:///C:/Users/user/AppData/Local/Temp/5503_en.pdf.
- Hloušková, L. (2014). *Mám základní vzdělání. Příčiny a důsledky předčasných odchodů ze studia a ze vzdělávání*. *Studia paedagogica* 19(2), 11–38.
- Šťastnová, P., & Drahoňovská, P. (2012). *Jak žáci základních a středních škol vybírají svou další vzdělávací nebo pracovní kariéru*. Praha: NÚV.